



Udstedelsesdatoen for pas

FOB nr. 85.81

Rettet henvendelse til justitsministeriet vedrørende spørgsmål om tilvejebringelse af ensartet praksis i politikredsene med hensyn til datering af pas. (J. nr. 1985-1183-611).

I skrivelse af 16. oktober 1985 rettede A henvendelse til mig på baggrund af en afgørelse fra justitsministeriet af 30. september 1985 vedrørende gyldighedsdateringen i A's og dennes hustrus pas. A oplyste, at han og hans hustru den 1. maj 1985 til politimesteren i Århus indgav begæring om fornyelse af pas. Passene blev afhentet den 29. maj 1985 og var da forsynet med udstedelsesdatoen 1. maj 1985. A anførte under henvisning hertil, at han anså en korrekt udstedelsesdato for at være den dato, da passet tidligst kunne udleveres af paskontoret, idet et pas i modsat fald ikke ville få en reel gyldighedsperiode på 10 år for indehaveren.

Af de indsendte bilag fremgik det, at A i skrivelse af 30. maj 1985 klagede over dette forhold til politimesteren i Århus, der i skrivelse af 6. juni 1985 meddelte A, at solgte pas af regnskabstekniske grunde indføres i kassebogen den dag, da passet bliver bestilt og betalt, hvorefter passet bliver forsynet med udstedelsesdato svarende til salgsdatoen. Den fremgangsmåde fandt politimesteren ikke anledning til at kritisere.

På baggrund af A's klage i skrivelse af 12. juni 1985 til justitsministeriet meddelte ministeriet A den 30. september 1985, at ministeriet ikke fandt grundlag for at ændre politimesterens afgørelse.

I anledning af klagen til mig indhentede jeg udtalelser af 3. december 1985 og 13. marts 1986 fra henholdsvis politimesteren i Århus og justitsministeriet.

Efter at have undersøgt praksis i forskellige større politikredse anførte politimesteren i sin udtalelse følgende:

»... under henvisning til de ... indeholdte oplysninger om forskellig praksis i de større politikredse skal (jeg) tillade mig at indstille, at ministeriet foranlediger en ensartet praksis gennemført for samtlige landets politikredse.

Da regnskabsmæssige hensyn åbenbart ikke er til hinder for nogen af de praktiserede ordninger, og da det må erkendes, at en datering af passet på rekvisitionsdatoen i perioder, hvor ekspeditionstiden er ekstraordinær høj, åbenbart kan opleves, som af klageren anført, vil jeg ikke udtale mig afgørende imod, at den her gældende praksis ændres, selv om den utvivlsomt vil indebære, at personer, der efter at have rekvireret et pas, først modtaget dette efter et tidspunkt, hvor gebyret i mellemtiden er blevet forhøjet, utvivlsomt vil kunne fremkomme med mere velbegrundede klager end den, der er rejst i denne sag.«

Justitsministeriet tilkendegav i sin udtalelse, at ministeriet i forbindelse med ændringer i pasreglerne ville overveje, om der måtte være behov for en bestemmelse om udstedelsesdatoen for pas.

Jeg udtalte herefter følgende i en skrivelse til A:

»Spørgsmålet om, på hvilket tidspunkt et pas skal dateres, er ikke udtrykkeligt reguleret hverken i pasloven eller i de administrative forskrifter, der er fastsat i henhold hertil. Efter de foreliggende oplysninger, som bekræftes af et her ved embedet foretaget, stikprøvevis yderligere rundspørge, følges der ikke samme praksis vedrørende dette forhold i alle landets politikredse. Den praksis, der igennem længere tid har været fulgt af politimesteren i Århus, stemmer imidlertid med, hvad der gælder i en række andre politikredse i landet, herunder også i andre større politikredse, og jeg kan ikke anse denne praksis for ulovmedholdelig.

På denne baggrund har jeg ikke fundet at kunne kritisere, at justitsministeriet ikke har fundet grundlag for at ændre politimesterens afgørelse vedrørende dateringen af Deres og Deres hustrus pas.

Jeg må dog samtidig være af den opfattelse, at det, når forholdene har udviklet sig således, at ekspeditionstiden for udstedelse af pas i perioder kan overstige 1 måned, må anses for uholdbart, at der ikke følges en ensartet praksis, og jeg har derfor noteret mig, at justitsministeriet i forbindelse med ændringer i pasreglerne vil overveje, om der måtte være behov for en bestemmelse om udstedelsesdatoen for pas.

Jeg har imidlertid meddelt justitsministeriet, at jeg må finde det ønskeligt, at de nævnte overvejelser ikke udsættes på andre overvejelser vedrørende pasreglerne, såfremt forholdet er det - som politimesteren i Århus har anført - at dateringen af passet tillige kan få betydning ved afgiftshøjelser.

Jeg har udbedt mig underretning om resultatet af ministeriets overvejelser.«

Supplerende oplysninger om sagen

I skrivelse af 23. oktober 1986 underrettede justitsministeriet ombudsmanden om, »at afslutningen af overvejelserne vedrørende den generelle revision af reglerne i bekendtgørelse nr. 114 af 30. marts 1963 om pas m.v. og i cirkulære nr. 102 af 21. maj 1963 om udstedelse af pas er umiddelbart forestående.

Det kan i den forbindelse oplyses, at justitsministeriet i løbet af ganske kort tid vil sende et udkast til ny bekendtgørelse om pas m.v. og til nyt cirkulære om udstedelse af pas til høring. De nævnte udkast vil blandt andet indeholde regler om, at pas til personer, som er fyldt 18 år, udstedes med en gyldighedstid, der udløber 10 år efter den dato, hvor ansøgeren første gang efter udstedelsesdatoen har fødselsdag. Udstedelsesdatoen er den dato, da pasansøgningen indgives, og pasgebyret betales. Gebyr opkræves efter den takst, der gælder på udstedelsesdatoen.

På denne baggrund finder justitsministeriet det ikke hensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at gennemføre en særskilt ændring af reglerne om gyldighedstid og gebyr for pas.«

Ombudsmanden fandt ikke grundlag for at foretage videre i sagen.

Supplerende oplysninger om sagen

I tilslutning til tidligere brevveksling vedrørende eventuel indførelse af en bestemmelse om udstedelsesdato for pas meddelte Justitsministeriet mig i skrivelse af 30. september 1987, at ministeriet i tilknytning til den nye pasbekendtgørelse (nr. 525 af 27. august 1987) og det nye pascirkulære (nr. 127 af 27. august 1987), der begge trådte i kraft den 1. oktober 1987, havde udsendt en cirkulærskrivelse til politiet. Af denne cirkulærskrivelse fremgik det, at gyldighedstiden for pas skal udløbe 10 år efter datoen for indførelsen i Det Centrale Pasregister. Datoen for indførelsen i registret var samtidig passets udstedelsesdato. Gebyret for pas betales ved indgivelsen af pasansøgningen.

Bestemmelsen om udstedelsesdato var udformet efter drøftelse med Politimesterforeningen og rigspolitchefen, og Justitsministeriet havde ved udformningen af bestemmelsen lagt afgørende vægt på ressourcemæssige hensyn. En bestemmelse om, at gyldighedstiden skulle regnes fra udleveringen af passet, ville indebære, at personalet på paskontoret først skulle opdatere passet i registret ved udfærdigelsen af passet og derefter, når passet var underskrevet af pasansøgeren, opdatere udløbsdatoen.

Jeg meddelte Justitsministeriet, at jeg havde taget det oplyste til efterretning.